

A Fővárosi Ítéltábla dr. Glegyák Jenő ügyvéd által képviselt perújító felperesnek, a Magyar György és Társai Ügyvédi Iroda által képviselt perújított alperes ellen kártérítés iránt a Fővárosi Törvényszék 2015. szeptember 30. napján kelt 35.P.22.313/2015/4. számú végzése ellen a perújított alperes részéről 5. sorszám alatt benyújtott fellebbezés folytán - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

r é s z í t é l e t e t :

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét részítéletnek tekinti, és annak fellebbezéssel nem támadott részét nem érinti, fellebbezett rendelkezését helybenhagyja azzal, hogy az alperes az 59.903.000 (ötvenkilencmillió-kilencszázháromezer) forintot és járulékait**val** egyetemlegesen köteles megfizetni.

Kötelezi a perújított alperest, hogy a perújító felperes részére 15 napon belül fizessen meg 400.00 (négysszázezer) forint + Áfa másodfokú perköltséget.

A részítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

Indokolás

A felperes keresetében a perújított alperest 80.950.000 forint és kamatai megfizetésére kérte kötelezni kártérítés címén. Előadta, hogy az alperesi jogelőddel 2006. július 5. napján ... elnevezésű biztosítási szerződést kötött ... biztosításközvetítő közreműködésével, akinek készpénzben eseti díj címén összesen 80.950.000 forintot adott át, mely összeget az ügynök nem fizetett be az alperesi jogelőd számlájára.

A Fővárosi Bíróság 19.P.20.114/2010/11. számú ítéletével az alperesi jogelődot - kármegosztás alkalmazása mellett - 64.280.000 forint és kamatai megfizetésére kötelezte a perújító felperes részére. A Fővárosi Ítéltábla ezen ítéletet 6.Pf.20.082/082/2011/12. számú részítéletével megváltoztatta, a felperes keresetét teljes terjedelmében elutasította, mely ítéletet a Kúria mint felülvizsgálati bíróság Pfv.IV.22.134/2011/7. számú részítéletével hatályában fenntartott.

A Győri Törvényszék B.284/2008/300. számú ítéletével a perújító felperes sérelmére elkövetett, a Büntető Törvénykönyvről szóló 1978. IV. törvény 318. § (7) bekezdés b) pontjába ütköző különösen nagy kárt okozó folytatólagosan üzletszerűen elkövetett csalás büntetében bűnösnek mondta ki az alperes ügynökét, ...ot. A büntető ítélet rögzítette, hogy a perújító felperes ...nak mikor milyen összegű pénzt adott át és erre tekintettel ...ot a perújító felperes javára 79.850.000 forint kártérítés megfizetésére kötelezte. Az ítéletet a Győri Ítéltábla a 2014. április 16. napján kelt Bf.42/2013/30. ítéletével a perújító felperes vonatkozásában helybenhagyta.

A perújító felperes - a Győri Ítéltábla ítéletére hivatkozással - perújítási kérelmet nyújtott be a

Fővárosi Ítéltábla 6.Pf.20.082/2001/12. számú részítéletével szemben és 79.850.000 forint kártérítés megfizetésére kérte kötelezni a perújított alperest. A Fővárosi Ítéltábla 17.Pkf.25.640/2015/3. számú végzésével a perújítás megengedhetőségét állapította meg és az elsőfokú bíróságot a perújítási kérelem érdemi tárgyalására utasította.

Az elsőfokú bíróság fellebbezéssel támadott ítéletével a Fővárosi Bíróság 39.P.20.114/2010/11. számú ítéletének, valamint a Fővárosi Ítéltábla azt részben megváltoztató 6.Pf.20.082/2011/12. számú részítéletének és a Kúria másodfokú részítéletet hatályában fenntartó Pfv.IV.22.134/2011/7. számú részítéletének felperes neve perújító felperesre vonatkozó rendelkezéseit hatályon kívül helyezte és kötelezte a perújított alperest, hogy fizessen meg a perújító felperes részére 59.903.000 forintot és kamatait 15 napon belül, míg a keresetet ezt meghaladóan elutasította. Döntött a perköltség viselése tárgyában is. Az indokolás szerint ... különösen nagy kárt okozó folytatólagosan és üzletszerűen elkövetett csalás büntettét valószínűsítette meg a perújító felperes sérelmére. A bíróság kiemelte: amikor a károkozás ténye a büntetőjogi törvényi tényállásnak is eleme, akkor a polgárjogi következmények levonása ügyében eljáró bíróságok a büntetőbíróság ítéletéhez e körben is kötve vannak. A jogerős büntető ítélet alapján ... kártérítési felelőssége a Ptk. 339. § (1) bekezdése alapján megállapítható, és mivel ... az alperesi jogelődnek mint gazdálkodó szervezetnek tartós megbízási jogviszonyban álló egyéni vállalkozóként végezte tevékenységét, így az alperesi jogelőd, illetve a perújított alperes felelőssége a Ptk. 350. § (2) bekezdése és a Ptk. 348. § (1) bekezdése alapján fennáll. Az elsőfokú bíróság álláspontja szerint a perújító felperes maga is hozzájárult kára bekövetkeztéhez: figyelmen kívül hagyta a biztosítási szabályzat általános szerződési feltételeit (VIII. fejezet 9. pont), továbbá az „értésítés eseti díj megfizetéséről” megnevezésű okirat tartalmát, így az ott írtakkal ellentétben az eseti díjat ... részére készpénzben adta át. Nem ellenőrizte, hogy az általa átadott összegek megérkeztek-e az alperesi jogelődhöz, ezért az elsőfokú bíróság a Ptk. 340. § (1) bekezdése alapján 75-25%-os arányban kármegosztást alkalmazott a perújító felperes javára, így ennek figyelembe vételével 59.903.000 forint és kamatai megfizetésére kötelezte a perújított alperest.

Az elsőfokú bíróság ítélete ellen a perújított alperes élt fellebbezéssel, melyben annak megváltoztatását, a kereset elutasítását kérte. Másodlagos kérelme az ítélet hatályon kívül helyezésére irányult figyelemmel arra, hogy a bíróság a tényállást nem tárta fel, így abból helyes következtetést sem vonhatott le. Harmadlagosan a kármegosztás arányának rá nézve kedvezőbb módosítását kérte. Álláspontja szerint a korábban eljáró bíróságok a döntésüket a büntetőeljárásban beszerzett adatokra figyelemmel hozták meg, így érthetetlennek tartotta, hogy a perújítás megengedését követően a bíróság egy tárgyaláson, mindenféle bizonyítási eljárás nélkül helyezte hatályon kívül a jogerős ítéletet és őt marasztalta. Hivatkozott arra is, hogy a Pp. 4. § (2) bekezdéséből nem következik, hogy a polgári per szempontjából nem kell egyéb tényezőket mérlegelnie a polgári bíróságnak a büntetőeljárásban írtakon kívül. Nem hagyható figyelmen kívül az sem, hogy a büntetőeljárásnak nem volt alanya. Utalt a Pp. 4. § (2) bekezdéséhez írt kommentárra is, miszerint az eljáró polgári bíróság nem vitathatja a büntetőeljárásban a vádlott terhére rótt bűncselekményt és az ezt megalapozó tényeket, azonban egyéb vonatkozásban az ítéletnek nincsen hatálya a polgári perre, ezért pl. az ok-okozati összefüggés fennállását a polgári bíróságnak önállóan kell elbírálnia. E kötelezettségének a bíróság nem tett eleget, további bizonyítási indítvány, illetve újabb bizonyíték hiányában nem hozhatott volna marasztaló ítéletet. A kármegosztás alkalmazása során a polgári bíróság nem a büntetőbíróság ítéletére támaszkodott, a Ptk. 340. §-ából helytelen következtetésre jutott, ugyanis annak a megállapításnak ellenére, hogy a perújító felperes nem a tőle elvárható gondosságot tanúsította, mégis rá terhesebb ítélet hozott. A perújítási eljárásban a perújító felperes személyesen nem jelent meg, újabb bizonyítékot nem csatolt, így kétségbe vonható, hogy milyen bizonyítékok alapján és hogyan jutott az elsőfokú bíróság a kármegosztás arányával

kapcsolatos következtetésére.

A perújító felperes ellenkérelmében az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását kérte. Hangsúlyozta, hogy a jogerős büntető ítélet új bizonyíték, abban megállapítást nyert, hogy neki ... 79.850.000 forint összegű kárt okozott, így a jelen perben is ebből a tényből kell kiindulni. Az alapeljárásban a bizonyítékok csatolásra kerültek, a tanúk meghallgatása is megtörtént, további bizonyítási cselekmény indokolatlan lett volna. A tényállás felderítésre került, az nem iratellenes, a bizonyítékoknak a Pp. 206. §-a szerinti mérlegelése nem támadható meg, a másodfokú eljárásban a bizonyítékok újbóli értékelésére és felülmérlegelésére nincs lehetőség. A kármegosztással kapcsolatban utalt a Fővárosi Ítéltábla hasonló tényállású ügyben hozott 9.Pf.21.573/2013/5. számú ítéletére.

A fellebbezés nem alapos.

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 256/A. § f) pontja alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

Az elsőfokú bíróság - figyelemmel a jogerős büntető ítéletre - a tényállást helyesen állapította meg, a Fővárosi Ítéltábla az arra alapított döntéssel és indokaival egyetért, az utóbbiakat megismételni nem kívánja. A fellebbezésben foglaltakra figyelemmel az alábbiakat emeli ki:

A Győri Törvényszék B.284/2008/300. számú ítéletével a perújító felperes sérelmére elkövetett, az 1978. évi IV. törvény (Btk.) 318. § (7) bekezdés b) pontjába ütköző különösen nagy kárt okozó folytatólagosan, üzletszerűen elkövetett csalás büntetében mondta ki bűnösnek az alperesi jogelőd ügynökét, ...ot. A Győri Ítéltábla Bf.42/2013/30. számú ítéletével a perújító felperes vonatkozásában az elsőfokú ítéletet helybenhagyta.

A Btk. 318. § (1) bekezdése értelmében aki jogtalan haszonszerzés végett mást tévedésbe ejt, vagy tévedésben tart és ezzel kárt okoz, csalást követ el. A jogerős ítélet indokolása szerint ... a sértettek - köztük a perújító felperes is - által kötött befektetéssel kombinált életbiztosítási szerződésekre befizetett eseti díjakat nem fizette be az alperesi jogelőd számlájára, továbbá az így felvett pénzeszegeket a sértettek részére egyáltalán nem, vagy csak részben fizette vissza.

A Pp. 4. § (2) bekezdése kimondja: ha a jogerősen elbírált bűncselekmény vagyoni jogi következményei felől polgári perben kell határozni, a bíróság a határozatában nem állapíthatja, hogy az elítélt nem követte el a terhére rótt bűncselekményt. Mivel a jogerős büntető ítélet 79.850.000 forint kártérítés megfizetésére kötelezte az alperes megbízottját, ...ot, a jelen eljárásban, amely az alperes érte való helytállási kötelezettségén alapul, az nem volt már vitássá tehető, hogy a felperesnek az alperes megbízottjának károkozó magatartása folytán milyen mértékű kára keletkezett. Ezért a polgári bíróság nem állapíthatja meg azt, hogy ... a perújító felperestől nem vette át a büntető ítéletben megállapított 80.950.000 forintot, mely összegből a perújító felperes 1.100.000 forintot kapott vissza. Így a perújítási eljárásban vizsgált új bizonyíték, a károkozóval szemben a polgári jogi igényt is jogerősen elbíráló büntető ítélet alapján az elsőfokú bíróság jogszabálysértés nélkül állapította meg a felperest ért kár mértékét.

Az elsőfokú bíróság helytállóan állapította meg, hogy ... alperesi jogelőd ügynöke vonatkozásában alkalmazandó a Ptk. 350. § (2), illetve 348. § (1) bekezdése, így a perújított alperes felelősséggel tartozik a jogelődje ügynöke által harmadik személynek, azaz a perújító felperesnek okozott kárért. Az elsőfokú bíróság helyesen alkalmazta a Ptk. 340. § (1) bekezdésében foglaltakat, helyesen mérlegelte a Pp. 206. § (1) bekezdésének alkalmazásával a perújító felperes terhére a rendelkezésre álló bizonyítékokat. Felülmérlegelésre a másodfokú bíróság nem látott lehetőséget.

A másodfokú bíróság a perújított alperest**val** egyetemlegesen kötelezte 59.903.000 forint és járulékai megfizetésére a Ptk. 350.§ (1) bekezdése alapján, figyelemmel arra, hogy ezen rendelkezés hiányában a perújító felperes az őt megillető kártérítés összegéhez kétszeresen is hozzájuthatna.

Az ítéletábra észlelte, hogy az elsőfokú bíróság bár a perújított határozat részítélet volt, ítéletet hozott. Ezt helyesbítve a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság határozatát részítéletként bírálta felül.

Mindezekre tekintettel a Fővárosi Ítéletábra az elsőfokú bíróság részítéletnek minősülő ítéletét a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

A perújító alperes fellebbezése eredményre nem vezetett, ezért a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján köteles a perújító felperes részére megfizetni a másodfokú eljárással kapcsolatban felmerült perköltségét, melyet az ítéletábra a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (2) bekezdés a), b) pontja, (5) bekezdése szerint határozott meg és azt a perújított alperes jogi képviselője ténylegesen kifejtett tevékenységére figyelemmel mérsékelte a (6) bekezdés alapján.

Budapest, 2016. március 31.

Dr. Németh László s.k.
a tanács elnöke

. Molnár Ágnes s.k.. Merőtey Anikó s.k.
előadó bíró

bíró

A kiadmány hitelül: